

Tartu Ülikooli ärinduse ja halduse õppekavagrupi doktoriõppe esmahindamise otsus

31.03.2022

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas teha ettepaneku haridus- ja teadusministrile anda Tartu Ülikoolile ärinduse ja halduse õppekavagrupis õppeõigus.

Lähtuvalt kõrgharidusseaduse § 9 lg 3, ja § 10 lg 1, Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu poolt kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi esma- ja kordushindamise juhend" punkti 32.4 alusel sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Haridus- ja Teadusministeerium edastas Tartu Ülikooli (edaspidi Kõrgkool) ärinduse ja halduse õppekavagrupi doktoriõppe esmahindamiseks vajalikud andmed Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuurile (EKKA) 3.12.2021.
2. EKKA juhataja kinnitas 29.12.2021 korraldusega esmahindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Roger Levy – komisjoni esimees	emeriitprofessor, London School of Economics (Ühendkuningriik)
Matthew Kitching	doktorant, Lancaster University (Ühendkuningriik)
Martin Jes Iversen	professor, Singapore Management University, Copenhagen Business School (Taani)
Janek Uiboupin	kõrgkooliväline liige; PhD, Admiral Markets AS, Veintal OÜ (Eesti)

3. Kõrgkool esitas hindamisele järgmise õppekava:

Sotsiaalteaduste valdkonna doktoriõpe (ärijuhtimise eriala)

4. Hindamiskomisjon tutvus kõrgkooli ja HTM esitatud andmetega. Komisjoni virtuaalne külastus kõrgkooli toimus 4.02.2022.
5. Komisjon esitas hindamisaruande projekti kõrgkoolile kommenteerimiseks 21.02.2022.
6. Kõrgkool esitas omapoolsed kommentaarid hindamisaruandele 4.03.2022.

7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande Nõukogule 14.03.2022. Komisjoni aruanne on otsuse lahutamatu osa.

8. Komisjoni hinnangud olid järgmised:

Õppe kvaliteet	Vastab nõutavale tasemele
Ressursid	Vastab nõutavale tasemele
Jätkusuutlikkus	Vastab osaliselt nõutavale tasemele

9. Nõukogu arutas Tartu Ülikooli ärenduse ja halduse õppekavagrupi doktoriõppe esmahindamise dokumente 31.03.2022 istungil 7 liikme osalusel ning võttes aluseks hindamisaruande ning kõrgkooli poolt Eesti Hariduse Infosüsteemi esitatud andmed otsustas tuua välja järgmised tugevused; parendusvaldkonnad ja soovitused; ning arenguvõimalused:

a) Õppe kvaliteet:

Tugevused:

- Majandusteaduskonnal ja ülikoolil tervikuna on hästi toimivad formaalsed süsteemid. Need on hästi testitud, selged, õiglased, läbipaistvad ja üliõpilastele arusaadavad.
- Ülikoolil on seatud on selged eesmärgid, mis kajastavad riiklike prioriteete ning ärijuhtimise doktoriõppe spetsialiseerumise avamine on nendega hästi kooskõlas.
- Majandusteaduskonna tegevus on selgelt ka väljapoole suunatud ning koostöö väliste partneritega on väga hea.
- Üliõpilaste hinnang doktoritööde teemade määratlemise süsteemile on positiivne.
- Tõhusad plaanid ja tugi üliõpilaste rahvusvahelise mobiilsuse võimaldamiseks.
- Doktorantide ettekannete arv rahvusvahelistel konverentsidel ületab nõutavat taset.
- Doktorantidel on väga head võimalused osalemaks teadusprojektides ja erialastes rakenduslikes tegevustes.

Parendusvaldkonnad ja soovitused:

- Majandusteaduse ja ärijuhtimise eristamise määratlused ülikooli poolt esitatud analüüsidokumendis ei ole kooskõlas rahvusvahelise tavaga. Vajalik on täpsustada nende distsipliinide definitsioone ja sisu.
- Ärijuhtimise spetsialiseerumise kavas on väga vähe valikuvõimalusi. Neid tuleb laiendada koostöös sotsiaalteaduste valdkonna teiste spetsialiseerumiste ja rahvusvaheliste partneritega, et tagada ärijuhtimise spetsialiseerumise pikaajaline elujõulisus.

Arenguvõimalused:

- Selgemalt tuleks välja tuua ärijuhtimise spetsialiseerumise avamise eelised (nt rahalised, teadustöö arendamise alased, mainega seotud, riiklike strateegiliste prioriteetide täitmine).

- Doktoriseminaridega tuleks taaslustada niipea, kui asjaolud seda võimaldavad.
- Doktorantide rahvusvaheliste konverentside ettekannete arvu nõuet tuleks tõsta ühelt kolmele, kajastamaks juba saavutatud suurepärase taset.
- Oponentide varasema kaasamise idee on hea ja sellega tuleks edasi minna.
- Igale õppekava spetsialiseerumisele tuleks kehtestada selged sisseastumismõnõud niipea, kui õppeõigus on haridus- ja teadusministri poolt antud. Need peaks sisaldama ka varasema tunnustatud õpi- ja töökogemuse arvestamise reegleid.
- Üliõpilasi tuleb teavitada tagasiside kogumise eesmärkidest ja protsessist ning selle alusel kavandatud parendustegevustest.

b) Ressursid:

Tugevused:

- Akadeemiliste töötajate kvalifikatsioon on kõrge ning nende teadustöö, publitseerimine ja rahvusvaheline mobiilsus on heal tasemel.
- Doktorantide käsutuses olevad ruumi- ja õpiressursid on kõrge kvaliteediga ja piisavad.
- Rahastuse struktuur on mitmekesine ning riiklik tegevustoetus stabiilne.
- Teadus- ja arendustegevuse rahastamine on kasvutrendis ning koostöö väliste partneritega tihe.
- Uus riiklik doktoriõppe rahastussüsteem tagab riigi poolt rahastatud doktorantidele nooremteaduri ametikoha ja palga.

Parendusvaldkonnad ja soovitused:

- Nii sotsiaalteaduste valdkonnas kui majandusteaduskonna tasandil on vajalik paika panna personaliarendusplaanid, milles on välja toodud nii akadeemiliste töötajate personaalsed kui erinevate koosseisude eesmärgid õppetöö, teadustöö ja erialase enesetäiendamise osas koos vastavate võtmenäitajatega.
- Välja tuleks töötada õppekava edasise arendamise strateegia koos kuluanalüüsiga.

Arenguvõimalused:

- Tõsta majandusteaduskonna rahvusvahelist haaret, arendades nii kohalikke talente kui värvates välisõppejõude.
- Ärijuhtimise spetsialiseerumise avamine võib veelgi parandada koostööd ettevõtlusega ning suurendab ärijuhtimisega seotud uurimistoetuste hankimise võimalusi.
- Fookus tuleks suunata doktorantide arvu kasvatamisele läbi tööstusdoktorantuuri/ettevõtlusdoktorantuuri.

c) Jätkusuutlikkus:

Tugevused:

- Akadeemiliste töötajate näitajad on väga head ning tagavad jätkusuutliku uurimistöö, juhendamise ja õppetöö.

- Füüsiline ja IT taristu on igati nüüdisaegne ja eeskujulik ega vaja investeringuid lähitulevikus.

Parendusvaldkonnad ja soovitused:

- Eriala pikaajalised finantsprognosid praegu puuduvad. Majandusteaduskond vajab selget vaadet ja eesmärke eriala edasiseks arendamiseks. Tuleks koostada 3-5 aastased tulevikku suunatud plaanid koos olulisemate riskide indikaatoritega ning neid järgida, et omada selget ülevaadet doktorikava eduvõimalustest ja kitsaskohtadest.
- Praegused doktorantide vastuvõtu- ja lõpetamisarvud on selgelt ebapiisavad kaheks doktorikava spetsialiseerumiseks majandusteaduskonnas. Teaduskond soovib suurendada ärijuhtimise spetsialiseerumise vastuvõttu 6-8 doktorandini aastas. See võimaldaks pikemas perspektiivis suurendada ka praegust madalat kaitsmiste arvu. Eesmärgi saavutamiseks on vaja selget tegevuskava eriala atraktiivsuse tõstmiseks ja lisaressursside hankimiseks.
- Põhjalikult tuleb uurida tööstusdoktorantuuri/ettevõtlusdoktorantuuri rakendamise võimalusi ning töötada välja indikaatorid edusammude jälgimiseks.

Arenguvõimalused:

- Majandusteaduskonnal on soovitatav spetsialiseerumiste jätkusuutlikkuse tagamiseks läbi viia analüüsid doktorikava edasise arengu, riskide ning doktorantide arvu kriitilise massi osas. Läbi tuleks viia riski- ja/või SWOT analüüs.

10. Kui ühe hindamisvaldkonna hinnang on „vastab osaliselt nõutavale tasemele“ ja ülejäänud hinnangud on „vastab nõutavale tasemele“, kaalub hindamisnõukogu õppekavagrupi tugevusi ja parendusvaldkondi ning teeb ühe järgmistest otsustest: a) võtab vastu otsuse, et õpe vastab nõutavale tasemele, ning teeb haridus- ja teadusministrile ettepaneku anda kõrgkoolile õppeõigus vastavast õppekavagrupis ja õppes, või b) võtab vastu otsuse, et õpe vastab osaliselt nõutavale tasemele, ning teeb haridus- ja teadusministrile ettepaneku anda kõrgkoolile üheks kuni kolmeks aastaks õppeõigus vastavas õppekavagrupis ja õppes.

11. Nõukogu kaalus Kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ärimise ja halduse õppekavagrupi doktoriõppe läbiviimisel. Nõukogu pidas vajalikuks tuua välja, et:

- Majandusteaduskonnal ja ülikoolil tervikuna on hästi toimivad formaalsed süsteemid. Need on hästi testitud, selged, õiglased, läbipaistvad ja üliõpilastele arusaadavad.
- Doktorantide ettekannete arv rahvusvahelistel konverentsidel ületab nõutavat taset.
- Doktorantidel on väga head võimalused osalemaks teadusprojektides ja erialastes rakenduslikes tegevustes.
- Akadeemiliste töötajate kvalifikatsioon on kõrge ning nende teadustöö, publitseerimine ja rahvusvaheline mobiilsus on heal tasemel.
- Doktorantide käsutuses olevad ruumi- ja õpiressursid on kõrge kvaliteediga ja piisavad.

12. Eeltoodust johtuvalt nõukogu

OTSUSTAS:

- 1) Õpe vastab nõutavale tasemele;**
- 2) Teha ettepanek haridus- ja teadusministrile anda Tartu Ülikoolile õppeõigus ärinduse ja halduse õppekavagrupi doktoriõppes.**

Otsus võeti vastu 7 poolthäälega. Vastu 0.

13. Tartu Ülikool esitab hiljemalt 31.03.2023 hindamisnõukogule ülevaate nõukogu otsuses välja toodud parendusvaldkondade ja soovituste arvestamise kohta.

14. Kui puudutatud isik ei nõustu hindamisotsuse sisuliste põhjendustega, on tal õigus esitada vastulause EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul otsuse kättesaamisest. Nõukogu saadab vastulause EKKA vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vastulause saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vastulause põhjendatuse osas. Nõukogu koostab vastulausele põhjendatud vastuse 30 päeva jooksul vastulause saamisest, võttes arvesse ka vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta.

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär